

Ny Tantara Miafina ao ambadik'ilay Andininy faha-40 - Isa faha-15

Ny Loza Faharoa — Fizarana Faharoa

Jeff Pippenger

2026-06-11

Imbetsaka no lazain'i Rahavavy White fa ilay andalan-teny ao amin'i Isaia, izay novakin'i Jesosy tao amin'ny synagoga tao Nazareta, dia tsy nanambara ny asany ihany, fa nanondro mialoha koa ny asantsika. Ny fahatanterahana tonga lafatra an'izany asa voahosotra izany dia tanterahin'ireo izay mandrafitra ny fanevan'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina.

Ny Fanahin'i Jehovah Tompo no ato amiko; satria Jehovah nanosotra ahy hitory teny soa mahafaly amin'ny mpandefitra; naniraka ahy Izy hamehy ny torotoro fo, hanambara fahafahana ho an'ny babo, ary fampisokafana ny tranomaizina ho an'izay voafatotra; hanambara ny taona ankasitrahan'i Jehovah sy ny andro famalian'Andriamanitsika; hampionona izay rehetra misaona; hanendry ho an'izay misaona ao Ziona, hanome azy fehiloa tsara ho solon'ny lavenona, diloilon'ny fifaliana ho solon'ny fisaonana, fitafian'ny fiderana ho solon'ny fanahy reraka; mba hantsoina hoe hazo oakan'ny fahamarinana izy, dia volenin'i Jehovah, mba hahazoany voninahitra. Ary izy hanorina ny rava fahiny, hanangana ny fandravana teo aloha, ary hanamboatra ny tanàna rava, dia ny fandravana tamin'ny taranaka maro. Ary ny vahiny hijoro ka hiandry ny ondrinareo, ary ny zanaky ny hafa firenena ho mpiasa amin'ny taninareo sy mpikarakara ny tanimboalobokareo. Fa ianareo kosa hantsoina hoe Mpisoron'i Jehovah; ny olona hiantso anareo hoe Mpanompon'Andriamanitsika; hihinana ny haren'ny jentilisa ianareo, ary amin'ny voninahiny no hireharehanareo. Ho solon'ny fahafaham-barakanareo dia hahazo avo roa heny ianareo; ary ho solon'ny fifanjevoana dia hifaly amin'ny anjarany izy; koa amin'ny taniny dia hanana avo roa heny izy; fifaliana mandrakizay no ho azy. Isaia 61:1–7.

Tamin'ilay lahatsoratra teo aloha dia nanomboka namantatra ny “ora sy volana sy andro ary taona” izay mandrafitra ny faminanian'ny fotoana telo zato sy iraka amby sivifolo taona ary dimy ambin'ny folo andro isika. Tsy misy fotoana intsony, koa ireo fanehoam-potoana efatra ireo dia tsy maintsy ampiarina ara-tandindona amin'ny andro farany, rehefa averina ao amin'ny loza fahatelo ny toetra faminanianana mampiavaka ny loza voalohany sy faharoa. Ny “taona” dia “taona ankasitrahan'i Jehovah,” ary izy koa dia “andron'ny famalian'Andriamanitsika.”

Ny “andro” dia “andron'ny loza,” andro famaliana sy famalifaliana, araka izay nambaran'i Mosesy.

Ahy ny famaliana sy ny famerenam-pahavoazana; ho solafaka amin'ny fotoana voatendry ny tongony; fa efa manakaiky ny andron'ny loza hanjo azy, ary mihazakazaka ny zavatra izay ho tonga aminy. Deuteronomia 32:35.

Ao amin'i Isaia dia ny “taona ankasitrahana” sy ny “andro famaliana” no resahina, ary ny andro famaliana dia ilay “andro loza” ao amin'i Mosesy izay ahatafintohin'ny tongotr'i Laodikia, raha mandray valiny sy famaliana izy. Ny ora nisian'ilay horohoron-tany lehibe, ny andro loza, ny taona ankasitrahana ary ny volana voalohany dia mifanojo avokoa amin'ny lalàna alahady. Ny teny hoe “volana” ao amin'i Joela dia teny nampiana, nefa marina izany teny nampiana izany. Nampian'ny mpandika teny ny teny hoe “volana” araka ny fifanarahana amin'ny fahamarinana fa ny ranonorana farany dia tonga tamin'ny volana voalohany.

Koa mifalia àry ianareo, ry zanak'i Ziona, ary mifalia ao amin'i Jehovah Andriamanitrareo; fa nomeny anareo araka ny antonony ny ranonorana aloha, ary hampidininy ho anareo ny ranonorana, dia ny ranonorana aloha sy ny ranonorana aoriana, amin'ny volana voalohany. Joela 2:23.

Ny teny hoe “volana” dia fanazavana nadika, fa tsy anisan'ny lahatsoratra voalohany nentin'ny tsindrimandry. Ny teny hebreo dia milaza tsotra izao fa ho avy ny ranonorana “amin'ny voalohany” na “toy ny tamin'ny voalohany” — izany hoe haverin'Andriamanitra amin'ny fotoanany tokony ho izy ny ranonorana, tahaka ny tamin'ny andro fahiny. Imbetsaka i Sister White no mampifanaraka ny hetsika Millerita tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844 amin'ny Pentekosta mba hamaritana ny ranonorana farany amin'ny andro farany. Ny ranonorana farany dia tonga “toy ny tamin'ny voalohany,” dia ny Pentekosta izany, izay ampifandraisin'i Sister White imbetsaka amin'ny lalàna Alahady.

“Ilay anjely izay miray amin'ny fitoriana ny hafatry ny anjely fahatelo dia hampahazava ny tany rehetra amin'ny voninahiny. Asa maneran-tany sady manana hery tsy fahita no voalaza mialoha eto. Ny hetsika momba ny fiavian'i Kristy tamin'ny taona 1840–44 dia fanehoana be voninahitra ny herin'Andriamanitra; ny hafatry ny anjely voalohany dia nentina tany amin'ny toeram-piasan'ny misiona rehetra eran-tany, ary tany amin'ny firenena sasany dia nisy fahalianana ara-pivavahana lehibe indrindra izay efa hitan'ny tany rehetra hatramin'ny Fanavaozana tamin'ny taonjato fahenina ambin'ny folo; kanefa ireo dia mbola ho resin'ilay hetsika mahery eo ambanin'ny fampitandremana farany ataon'ny anjely fahatelo.

“Ny asa dia hitovy amin'izay natao tamin'ny Andron'ny Pentekosta. Tahaka ny nanomezana ny ‘orana aloha’, dia ny firotsahan'ny Fanahy Masina tamin'ny fanokafana ny filazantsara, mba hampaniry ny voa sarobidy, dia toy izany koa no hanomezana ny ‘orana aoriana’ amin'ny famaranana azy mba hampamasaka ny vokatra. ‘Dia hahalala isika, raha mazoto hanaraka hahalala an'i Jehovah; ny fisehoany dia voamana tahaka ny maraina; ary ho avy amintsika tahaka ny ranonorana Izy, dia tahaka ny orana aoriana sy ny orana aloha amin'ny tany.’ Hosea 6:3. ‘Koa mifalia, ianareo zanak'i Ziona, ary miravoravao ao amin'i Jehovah Andriamanitrareo; fa nomeny anareo araka ny antonony ny orana aloha, ary hampidininy ho anareo ny ranonorana, dia ny orana aloha sy ny orana aoriana.’ Joela 2:23. ‘Ary amin'ny andro farany, hoy Andriamanitra, no handrotsahako ny Fanahiko amin'ny nofo rehetra.’ ‘Ary izao no hiseho, fa izay rehetra hiantso ny anaran'ny Tompo no hovanjena.’ Asan'ny Apostoly 2:17, 21.”

“Ny asa lehibe ataon’ny filazantsara dia tsy hifarana amin’ny fanehoana kely kokoa ny herin’Andriamanitra noho izay nanamarika ny fiandohany. Ireo faminiana izay tanteraka tamin’ny firotsahan’ny ranonorana aloha teo am-panokafana ny filazantsara dia mbola ho tanteraka indray amin’ny ranonorana aoriana eo am-pamaranana azy. Ireo no ‘andro famelombelomana’ izay nandrandrain’ny apostoly Petera fony izy nanao hoe: ‘Koa mibebaha ianareo, ka miova fo, mba hovanoina ny fahotanareo, raha avy eo anatrehan’ny Tompo no tonga ny andro famelombelomana; ary Izy haniraka an’i Jesosy.’ Asan’ny Apostoly 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.

Ny Pentekosta no “fanokafana” na “fiandohan” ny asan’ny filazantsara, ary ny ranonorana farany amin’ny “famaranana” no “fiafarana.” Ny voalohany dia maneho ny farany. Ny volana voalohany no manondro ny firotsahan’ny Fanahy Masina amin’ny fotoanan’ny lalàna Alahady.

“Tsy hisy na iray aza amintsika handray ny tombokasen’Andriamanitra, raha mbola misy pentina na loto iray eo amin’ny toetrantsika. Navelan’Andriamanitra ho antsika ny hanitsy ny tsy fahatanterahana eo amin’ny toetrantsika, sy hanadio ny tempolin’ny fanahy ho afaka amin’ny fahalotoana rehetra. Amin’izay dia hilatsaka amintsika ny ranonorana fara, tahaka ny nilatsahan’ny ranonorana voalohany tamin’ny mpianatra tamin’ny Andron’ny Pentekosta. ...”

“Inona no ataonareo, ry rahalahy, ao amin’ny asa lehibe fanomanana? Ireo izay miray amin’izao tontolo izao dia mandray ny bobongolon’izao tontolo izao ka miomana handray ny mariky ny bibidia. Ireo kosa izay tsy matoky ny tenany, izay manetry tena eo anatrehan’Andriamanitra ary manadio ny fanahiny amin’ny fankatoavana ny fahamarinana, dia mandray ny bobongolo avy any an-danitra ka miomana handray ny tombokasen’Andriamanitra eo amin’ny handriny. Rehefa mivoaka ny didy ka apetaka ny marika, dia hitoetra madio sy tsy misy pentina mandrakizay ny toetrany.” Testimonies, volume 5, 214, 216.

Ny “volana” voalohany dia ny lalàn’ny Alahady, ny “ora” amin’ily horohoron-tany lehibe dia ny lalàn’ny Alahady, ny “andro” amin’ny loza, famaliana ary famalifaliana dia ny lalàn’ny Alahady, ary ny “taona” ankasitrahana dia ny lalàn’ny Alahady. Ny dimampolo amby zato taona amin’ny faminanian’ny loza voalohany dia mifarana amin’ny lalàn’ny Alahady, izay iandohan’ny telonjato amby sivifolo sy zato taona ary dimy ambin’ny folo andro.

Niteny tamin’ily anjely fahenina izay nanana ny trompetra izy hoe: Vahao ireo anjely efatra izay voafatotra eo amin’ny ony lehibe Eofrata. Ary novahana ireo anjely efatra, izay efa voaomana ho amin’ny ora anankiray sy andro iray sy volana iray ary taona iray, mba hamono ny ampahatelon’ny olona. Apokalypsy 9:14, 15.

Ireo “anjely efatra” izay “nofatorana teo amin’ily ony lehibe Eofrata” dia “vahana” amin’ny ora ananganana ny lalàn’ny Alahady. Efa “voaomana” ara-paminiana izy ireo ho amin’ny ora sy andro sy volana ary taona amin’ny loza faharoa, mba hamono ny ampahatelon’ny olona. Novonoina i Etazonia amin’ny maha-fanjakana fahenina azy ao amin’ny faminanian’ny Baiboly amin’ny lalàn’ny Alahady, ary i Etazonia dia ampahatelon’ily firaisana telo sosona izay atsangana amin’ny lalàn’ny Alahady. Averina ao amin’ny loza fahatelo ny loza faharoa, tahaka ny averina ao amin’ny anjely fahatelo ny anjely faharoa.

Navoaka tamin'ny 9/11 ireo rivotra efatra ireo, nanamarika ny fiandohan'ny fanisiana toambo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, ary nofatorana indray avy hatrany taorian'izany. Rehefa ampaherezina ireo izay aseho ao amin'ny Isaia iraka amby enimpolo ho mpisaona, dia ampaherezina izy amin'ny firosahana feno tanteraka avy amin'ny Mpampionona amin'ny lalàn'ny Alahady, izay koa ilay “ora” amin'ilay horohoron-tany lehibe. Ireo izay misaona amin'ny taona ankasitrahana dia ireo ihany no misaona ao amin'ny Ezekiela sivy ka mandray ny toambo-kasen'Andriamanitra. Jesosy nanomboka ny asany tamin'ny nanononana ny Isaia iraka amby enimpolo, ary i Ranabavy White mampifanaraka ny fanambarany amin'ny asantsika.

“Nanambara ny iraka nampanaovina Azy tamin'izao tontolo izao Kristy, fony Izy tao amin'ny synagoga tany Nazareta ka namaky avy tamin'ny faminanian'i Isaia hoe: ‘Ny Fanahin'ny Tompo no ato amiko, satria nanosotra Ahy hitory ny Filazantsara amin'ny malahelo Izy; nirahiny hanasitrana ny torotoro fo Ahy, hitory fanafahana amin'ny babo, sy fampahiratana ny jamba, hanafaka izay ampahorina, hitory ny taona ankasitrahana'ny Tompo.’ Endrey, asa lehibe toy inona no teo anoloany!—Ny hitory ny taona ankasitrahana'ny Tompo. Io fe-potoana io dia mahafaoka vanim-potoana misesy, miitatra hatramin'ny taonjato ka hatramin'ny taonjato, raha mbola maharitra ny fotoam-pahasoavana. Miandry Andriamanitra mba handre ny fangatahana sy ny fandondonana; miambina Izy mba hahita ny olombelona hanatona Azy, dia Ilay hany mahay manampy antsika. Maniry mafy hamela ny fahotany Izy, sy handray azy ho Azy. Horaisiny ny fanahy rehetra izay mibebaka ka manatona Azy; fa hanao izany asa izany no nanosoran'Andriamanitra ny Zanani-lahy tokana naterany.”

“Fa nahoana kosa no tsy nofaranan'i Kristy ilay fanambarana voarakitra ao amin'i Isaia? Nahoana no navelany ilay andian-teny hoe: ‘ary ny andron'ny famalian'Andriamanitsika'? Ny tapany farany amin'io fehezanteny io dia fahamarinana tahaka ny tapany voalohany ihany; ary tsy nandà ny fahamarinana Kristy tamin'ny fanginany, tamin'ny tsy nilazany ny ampahany amin'ny teniny izay nomeny ny mpaminaniny voafidy. Fa io fehezanteny farany io no nankafizin'ny mpihaino Azy hosaintsainina, ary io no niraisan'izy ireo hampiharina, ka nanonona fitsarana tamin'izay rehetra tsy nitovy finoana taminy. Raha tokony hanome ny olona teny momba ny fahamarinana sy ny fahitsiana ary ny famelan-keloka izy ireo, dia nampianatra azy fa Andriamanitra nankahala ny tontolo jentilisa manontolo. Ny toetra maha-Ray an'Andriamanitra dia naseho tamin'ny fomba diso, ary nalevina teo ambanin'ny lovan-tsofina olombelona. Signs of the Times, January 14, 1897.

Ny iraka an'ny olon'Andriamanitra amin'izao andro izao dia voafaritry ao amin'ny tenin'ny tsindrimandry izay mamaritra ny asan'ny Mesia hoe: “Ny Fanahin'i Jehovah Tompo no ato amiko, satria Jehovah nanosotra Ahy hitory teny soa mahafaly amin'ny mpandefitra; naniraka Ahy Izy hanasitrana ny torotoro fo, hitory fanafahana amin'ny babo, sy fampahiratana ny tranomaizina ho an'izay voafatotra; hitory ny taona ankasitrahana'i Jehovah sy ny andron'ny famalian'Andriamanitsika; hampionona ny mpisaona rehetra, hanendry ho an'izay misaona ao Ziona, hanome azy ireo haingo ho solon'ny lavenona, diloilon'ny fifaliana ho solon'ny fisaonana, fitafian'ny fiderana ho solon'ny fanahy reraka; mba hantsoina hoe hazo fahamarinana izy, dia fambolena'i Jehovah, mba hankalazana Azy.”

“Ary hanorina indray ny toerana lao fahiny izy, hanangana indray ny fandravana taloha, ary hanamboatra ny tanàna rava, dia ireo fandravana navelan’ny taranaka maro nifandimby.”
Lake Union Herald, 11 Novambra 1908.

Alohan’ny hanohizantsika lavidavitra kokoa ny famerimberenana ny loza faharoa ao anatin’ny loza fahatelo, dia tokony hampahatsiahy ny tenantsika isika fa ny hafatra dia tokony ho takarina amin’ny fampitondrana “tsipika ambonin’ny tsipika.” Izany no manambara fa ny “ora,” “andro,” “volana” ary “taona” rehetra ao amin’ny Teny voaingam-panahy izay mifanaraka amin’ny sahan-kevitra ny lalàn’ny Alahady dia tokony hampiharina koa amin’ny fanomanana ny Islam hamelezany ny lalàn’ny Alahady.

Ohatra iray: ny teny hoe “ora” dia hita ao amin’ny boky iray monja ao amin’ny Testamenta Taloha, ary io boky io dia ny bokin’i Daniela. Ao amin’i Daniela, ny “ora” dia voatonona in-dimy.

Ary na zovy na zovy izay tsy hiankohoka sy hiankohoka hivavaka dia hatsipy amin’izany ora izany ho ao afovoan’ny lafaoro mirehitra afo. ... Ary ankehitriny, raha vonona ianareo, amin’izay androrehetra handrenesanareo ny feon’ny anjomara, sodina, lokanga, harpa, psaltera ary dulcimer, mbamin’ny karazam-peo rehetra, ka hiankohoka sy hivavaka amin’ilay sarin-javatra izay nataoko, dia tsara izany; fa raha tsy hivavaka kosa ianareo, dia hatsipy amin’izany ora izany ho ao afovoan’ny lafaoro mirehitra afo; ary iza moa izany Andriamanitra hahavonjy anareo amin’ny tanako? Daniela 3:6, 15.

Matetika no ampiharan’i Rahavavy White amin’ny lalàna Alahady ny Daniely toko faha-telo, ary noho izany dia ny hoe “tamin’izany ora izany indrindra” koa. Ao amin’ny Daniely toko faha-efatra, dia tora-kovitry i Daniela nandritra ny “ora iray” teo am-piezahany hanazava ny fitsarana ho avy hihatra amin’i Nebokadnezara.

Dia Daniela, izay nantsoina hoe Beltesazara, dia talanjona ka nangina ora iray; ary ny heviny nampitebiteby azy. Dia niteny ny mpanjaka ka nanao hoe: Beltesazara ô, aoka tsy hampitebiteby anao ny nofy na ny hevitra ny nofy. Beltesazara namaly ka nanao hoe: Tompoko, enga anie izany nofy izany ho amin’izay mankahala anao, ary ny heviny ho amin’ny fahavalonao. Daniela 4:19.

Gaga Daniela nandritra ny “ora iray” teo am-piezahana hahatakatra ny fomba hampahafantarany an’i Nebokadnezara ny fitsarana ho avy aminy. Daniela dia maneho ny iraky ny anjely voalohany izay manambara fa tonga ny “oran’ny” fitsarana. Nomena an’i Nebokadnezara ny faminany, ary herintaona tatỳ aoriana dia nampiharina tamin’i Nebokadnezara ny fitsarana tamin’i Babylona.

Tamin’izany ora izany indrindra no nahatanterahan’izany tamin’i Nebokadnezara; dia noroahina hiala tamin’ny olona izy ka nihinana ahitra tahaka ny omby; ary lena tamin’ny andon’ny lanitra ny tenany, mandra-pitombon’ny volony ho tahaka ny volom-boromahery, ary ny hohony ho tahaka ny valanoranom-borona. Daniela 4:33.

Daniela dia maminany ny amin’ilay lalàna Alahady ho avy tsy ho ela, ary rehefa tonga izany, dia io no “ora” fitsarana an’i Babylona. Samy manondro ilay lalàna Alahady ireo “ora” roa ireo, izay ora isehoan’ilay horohorontany lehibe. Nebokadnezara no alfa ary Belsazara no omega amin’ny

tantaran'i Babylona, ary Belsazara dia novonoina tamin'iny alina iny indrindra, tamin'ny fotoana nisehoan'ily soratan-tanana teo amin'ny rindrina.

Tamin'izany ora izany indrindra dia niseho ny rantsan-tànan'olona ka nanoratra tandrifin'ny fanaovan-jiro teo amin'ny lalotra amin'ny rindrin'ny lapan'ny mpanjaka; ary hitan'ny mpanjaka ny ampahany amin'ily tanana izay nanoratra. Daniela 5:5.

Ny “ora ihany” nisehoan'ny soratra teo amin'ny rindrina no manondro ny fotoana izay handravan'ny lalàna alahady voasoratra ny “rindrin'ny” fisarahan'ny fiangonana sy ny fanjakana amin'ny lalàna alahady, ary amin'izay dia tapitra i Babylona tahaka ny hahataperan'i Etazonia amin'ny maha-fanjakana fahenina ao amin'ny faminanian'ny Baiboly azy. Amin'ny maha-fanjakana fahenina azy, i Etazonia no fahefana izay manjaka mandritra ny fitopolo taona ara-tandindona ao amin'ny Isaia telo amby roapolo, rehefa hadino ilay vehivavy janga avy any Tyro. Ny fanjakana na mpanjaka resahin'i Isaia dia ireo andro fitopolo taona, ary ny fanjakana izay nanjaka mandritra ny fitopolo taona tao amin'ny faminanian'ny Baiboly dia i Babylona. Ny fahalavoan'ny Babylona-n'i Belsazara dia tandindon'ny fahalavoan'i Etazonia, amin'ny lalàna alahady, izay ampifanarahana amin'ny fitenenana tahaka ny dragona ao amin'ny Apokalypsy telo ambin'ny folo ny soratra voasoratra teo amin'ny rindrina.

Ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo, ny fitsarana an'i Babylona dia manomboka amin'ny lalàn'ny Alahady ao amin'ny andininy faha-efatra, rehefa ambaran'ily feo faharoa fa tonga ao anatin'ny ora iray ihany sy ao anatin'ny indray andro koa ny fitsarana azy.

Ary reko ny feo hafa avy tany an-danitra nanao hoe: Mivoaha avy ao aminy, ry oloko, mba tsy handraisanareo anjara amin'ny fahotany, ary mba tsy handraisanareo ny lozany. Fa ny fahotany dia tafakatra hatrany an-danitra, ary Andriamanitra efa nahatsiaro ny helony. Valio azy araka izay namaliany anareo, ary avoahy indroa ho azy ny indroa araka ny asany; ao amin'ny kapoaka izay namenoany dia fenoy ho azy indroa. Araka ny nanandratany tena sy niainany tamin'ny haitraitra no omeo azy fampijaliana sy fisaonana betsaka toy izany koa; fa hoy izy anakampo: Mipetraka ho mpanjakavavy aho, ary tsy mpitondratena, ka tsy hahita alahelo mihitsy. Koa noho izany dia ho tonga amin'ny andro iray ihany ny lozany, dia fahafatesana sy fisaonana ary mosary; ary hodorana tanteraka amin'ny afo izy; fa mahery ny Tompo Andriamanitra izay mitsara azy. Ary ny mpanjakan'ny tany, izay nijangajanga sy niara-niaina tamin'ny haitraitra taminy, dia hitomany azy sy hisaona azy, raha mahita ny setroky ny fandroana azy, ka hijanona eny lavitra eny noho ny tahotra ny fampijaliana azy, hanao hoe: Indrisy, indrisy, ry Babylona tanàna lehibe, ry tanàna mahery! fa tamin'ny ora iray monja no nahatongavan'ny fitsaranao. Apokalypsy 18:4–10.

Mazava fa ny fitsarana miandalana mihatra amin'i Babylona dia manomboka amin'ny lalàn'ny Alahady ao amin'ny andininy fahaefatra, rehefa antsoin'Andriamanitra hivoaka avy ao Babylona ny ondry hafa Azy. Jaona dia manondro ny fotoanan'ny fitsarany ho sady “andro” no “ora,” ka manamafy fa ny tandindon'ny fotoana dia tsy maintsy takarina ara-tandindona.

Ny Paska dia tsy maintsy notandremana tamin'ny volana voalohany, ary ny Paska dia mifanaraka amin'ny hazo fijaliana, izay indray dia mifanaraka amin'ny lalàna alahady.

Ary hoy Jehovah niteny tamin'i Mosesy sy Arona tany amin'ny tany Egipta ka nanao hoe: Ity volana ity no ho fiandohan'ny volana ho anareo; dia izy no ho volana voalohany amin'ny taona ho anareo. Mitenena amin'ny fiangonan'Israely rehetra hoe: Amin'ny andro fahafolon'ity volana ity dia samy haka zanak'ondry avy ny lehilahy rehetra, araka ny ankohonan-drainy, dia zanak'ondry iray ho an'ny isan-trano; ary raha vitsy loatra ny ao an-trano ka tsy hahalany zanak'ondry iray, dia izy mbamin'ny namany izay mifanila trano aminy no haka azy, araka ny isan'ny olona; samy araka izay fihinan'ny olona avy no hanisanareo ny amin'ny zanak'ondry. Ny zanak'ondrinareo dia tsy maintsy tsy misy kilema, lahy, iray taona; avy amin'ny ondry na amin'ny osy no hakanareo azy; dia hotehirizinareo mandra-pahatongan'ny andro fahefatra ambin'ny folo amin'izany volana izany; ary ny fiangonan'Israely rehetra izay tafangona dia hamono azy amin'ny hariva. Eksodosy 12:1-6.

Ny Paska no fiandohan'ny vanim-potoanan'ny Pentekosta, ka noho izany dia tandindon'ny Pentekosta izy, izay mifanaraka kosa amin'ny lalàn'ny Alahady. Natsangana tamin'ny andro voalohany amin'ny volana voalohany ny tabernakely, ka izany no mampiseho mialoha ny fananganana ny fiangonana mpandresy ho faneva amin'ny lalàn'ny Alahady. Ny “ora”, “andro”, “volana” ary “taona” ao amin'ny loza faharoa dia manondro ny lalàn'ny Alahady, ary rehefa mifanaraka ny tontolon-kevitra, andalana manaraka andalana, ireo fanehoam-potoana tsirairay ireo dia mifandrindra amin'ny lalàn'ny Alahady. Amin'ny lalàn'ny Alahady no iandohan'ny vanim-potoana faharoa amin'ny fanenjehana ataon'ny fahefana papaly, ary ny voalohany dia ilay 1.260 taona izay nahatonga ireo martiora tamin'izany vanim-potoana izany hiantso amin'ny Tompo ao amin'ny tombo-kase fahadimy amin'ny fanontaniana hoe “mandra-pahoviana”, mandra-pitsaran'ny fahefana papaly. Ao amin'ny fandatsahan-dra papaly faharoa dia efa nampahafantarina i Jesosy ny olony fa tsy tokony hanahy ny amin'izay holazainy izy ireo rehefa enjehina.

Fa rehefa hitondra anareo izy sy hanolotra anareo, dia aza manahy mialoha izay holazainareo, ary aza mientriritra rahateo mialoha; fa izay homena anareo amin'izany ora izany no teneno; fa tsy ianareo no miteny, fa ny Fanahy Masina. Marka 13:11.

Tamin'ny loza voalohany dia nampijalina nandritra ny dimampolo amby zato taona ny olona. Nanomboka tamin'ny 27 Jolay 1299 izany taona izany ary nifarana tamin'ny 27 Jolay 1449, rehefa namotsotra ny rivotra efatra ireo anjely efatra, izay efa voavoatra ho amin'ny ora sy andro sy volana ary taona, mba hamono ny ampahatelon'ny olona. Ny vanim-potoanan'ny fampijaliana dia maneho ny vanim-potoanan'ny fananganana ny sarin'ilay bibidia ao Etazonia. Izany vanim-potoana izany no dimy ambin'ny folo andro aseho ao amin'ny Levitikosy faha-roapolo amby telo, hatramin'ny fetin'ny trompetra ka hatramin'ny Pentekosta. Ny vanim-potoanan'ny fananganana ny sarin'ilay bibidia dia manomboka amin'ny 9/11 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady, kanefa ny vanim-potoanan'ny fanambarana ny hafatry ny antso amin'ny misasakalina dia fractal iray amin'ny fananganana ny sarin'ilay bibidia, manomboka amin'ny 9/11 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady.

Ny fiandohana sy ny fiakaran'ny fanisiana tombo-kase dia sady alfa no omega ihany koa amin'ny fiforonan'ny sarin'ny bibidia. Ny antokon'olona iray dia mamolavola toetra ho amin'ny

tombo-kasen'Andriamanitra; ny antokon'olona iray kosa dia mamolavola ny sarin'ny bibidia. Io vanim-potoana io any Etazonia dia mifanaraka amin'ilay vanim-potoana mitovy eran-tany izay manomboka amin'ny lalàn'ny Alahady. Ny “volana” dia tandindon'ny fampijaliana izay manery ny fananganana ny sary, koa ilay volana amin'ny lalàn'ny Alahady, araka ny asehon'ny andininy faha-dimy ambin'ny folo ao amin'ny Apokalypsy sivy, dia maneho ihany koa ny fampijaliana silamo mandritra ny fananganana ny sarin'ny bibidia eran-tany.

Misy fampiharana ara-paminaniana hafa koa momba ny fomba anehoan'ny faminanian'ny loza faharoa, sy ny ora sy andro sy volana ary taona ao aminy, ny lalàn'ny Alahady sy ny famotsorana ny Islam mba hamely an'i Etazonia, nefa tsy maintsy miroso amin'ny teboka hafa isika.

Nandritra ny fotoana faramparany, tao anatin'ny enim-bolana teo ho eo izay, dia nohamafisiko fa ny finoana silamo ao amin'ireo loza telo dia mifamatotra ara-paminaniana amin'ireo anjely telo. Hatramin'ny faminanian'i Jakoba momba ny andro farany, izay nilazany an'i Joda ho ilay “voaloboka” izay miraikitra amin'ny “boriky,” ka hatramin'ny namahan'i Kristy ny boriky mialoha ny fidirany amim-boninahitra, ary koa amin'ireo tsipika hafa, ny finoana silamo amin'ny loza voalohany sy faharoa dia maneho ny hafatra ara-paminaniana izay nanome hery ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa, ary ny finoana silamo amin'ny loza fahatelo kosa dia maneho ny hafatra ara-paminaniana an'ny anjely fahatelo.

Vao haingana dia nisy toko iray avy amin'ny boky nosoratan'i A. T. Jones no notononina, ary manondro io zava-misy io ihany izany, saingy avy amin'ny fomba fijery hafa. Ampiasain'i Jones ny fitsipi-pitenenana sy ny firafitry ny Apokalypsy mba hampisehoana fa tsy azo sarahina amin'ny hafatry ny anjely telo ireo trompetra loza telo farany. Antitranteriny fa tsy azo sarahina amin'ny faharoa ny anjely voalohany, ary tsy azo sarahina amin'ireo roa teo alohany ny fahatelo. Ny ifantohan'i Jones dia ireo anjely telo, ary raha manorina ny raharahany momba ny fifamatorana tsy azo sarahina misy amin'ireo anjely telo izy, dia porofony koa, amin'io lojika io ihany indrindra, fa tsy azo sarahina amin'ireo anjely telo ao amin'ny Apokalypsy 14 koa ireo trompetran'ny Apokalypsy 9. Hofaranantsika amin'ny toko nosoratan'i Jones ity lahatsoratra ity.

TOKO XI. NY HAFATRY NY ANJELY FAHATELO.

“NY valin'io fanontaniana lehibe ho an'izao andro izao io hoe: ‘Inona no hataontsika?’ dia azo omena amim-pahatokiana, miorina amin'ny Trompetra Fito sy ny toeran'ireo firenena lehibe ankehitriny; satria ny Tenin'Andriamanitra no manome izany valiny izany, eo ambonin'izany fototra izany indrindra.

“Hitantsika fa mifamatotra tsy azo sarahina amin'ireo Trompetra telo farany amin'ny Trompetra Fito, ireo Loza telo. Eo afovoan'ny Trompetra Fito indrindra—rehefa tapitra ny Trompetra Fahafatra, ary alohan'ny hanombohan'ny Trompetra Fahadimy—dia voasoratra hoe: ‘Ary hitako, sady reko, ny anjely iray nanidina teo afovoan'ny lanitra, niteny tamin'ny feo mafy hoe: Loza, loza, loza ho an'izay monina ambonin'ny tany noho ny amin'ny feon'ny trompetran'ireo anjely telo izay mbola hitsoka.’ Apokalypsy 8:13.”

“Fa ny Loza telo dia mifamatotra tsy azo sarahina amin’ireo telo farany amin’ny Trompetra fito, iray amin’ny tsirairay avy, dia voaporofa tsy azo iadian-kevitra noho izao zava-misy izao: rehefa tapitra ny fitsofana nataon’ny Anjely fahadimy, dia voasoratra hoe: ‘Lasa ny loza iray; ary, indro, mbola misy loza roa ho avy aorian’izao.’ Apokalypsy 9:12. Ary rehefa tapitra ny trompetra fahenina, dia voasoratra hoe: ‘Lasa ny loza faharoa; ary, indro, tonga faingana ny loza fahatelo. Dia nitsoka ny anjely fahafito.’ Apokalypsy 11:15.”

“Ankehitriny, mifamatotra tsy azo sarahina amin’io anjely izay manambara ny fiavian’ireo Loza telo io, izay mifamatotra tsy azo sarahina amin’ireo trompetra telo farany amin’ny Trompetra fito, dia ny ‘Anjely Fahatelo’ ao amin’ny Apokalypsy 14.

“Mba ho hita koa fa azo antoka tanteraka izany ka tsy azo isalasalana akory, dia aoka isika hanomboka amin’ny Hafatry ny Anjely Fahatelo ao amin’ny Apokalypsy 14, ary hanaraka mihemotra ny fifandraisany mivantana hatrany amin’ny fiandohany.

“Ireo teny voalohany ao amin’ny firaketana momba ny ‘Anjely Fahatelo’ dia izao: ‘Ary nisy anjely fahatelo nanaraka azy roa lahy.’ Apokalypsy 14:9. Izany dia mampiseho fa misy sasany efa nialoha, izay ‘narahin’ ny Anjely Fahatelo.’”

“Koa raiso ary ilay andininy mialoha hoe: ‘Ary nisy anjely iray hafa nanaraka.’ Izany dia mampiseho fa nisy anjely koa nialoha ity; ka rehefa manaraka ity iray ity, dia mahatonga azy ho ‘iray hafa.’”

«Miverena ankehitriny amin’ny andininy fahenina: “Ary nahita anjely hafa koa aho.” Izany koa dia manamarina fa efa nisy anjely iray nialoha, ka mahatonga ity, raha manidina eo afovoan’ny lanitra izy, ho “hafa.”»

“Raha arahina mihemotra kokoa ao amin’ny bokin’ny Apokalypsy, dia tsy mahita anjely isika, afa-tsy ilay anjelin’ny Trompetra fahafito, mandra-pahatongantsika eo amin’ny andininy voalohan’ny toko faha-folo; ary eo no vakintsika hoe: ‘Ary nahita anjely mahery hafa iray aho.’ Ity fiteny ity, tahaka ny teo aloha, dia manamarina fa, talohan’ity iray ity, dia misy anjely iray, ka rehefa miseho ity iray ity, dia izany no antony ilazana azy ho ‘hafa iray.’”

“Raha mbola manaraka mihemotra lavidavitra kokoa isika, dia tsy mahita anjely isika, afa-tsy ireo anjelin’ny Trompetra Fahenina sy Fahadimy, mandra-pahatongantsika amin’ny andininy farany amin’ny toko fahavalo; ary eo no ahatongavantsika amin’ity voalohany indrindra, fa izao no vakintsika: ‘Ary nijery aho, ka nandre anjely iray’—tsy hoe ‘anjely hafa,’ fa, amin’ny heviny voalohany indrindra, ‘anjely iray.’”

“Koa manomboka amin’ny Apokalypsy 8:13, dia misy andiana anjely tsy tapaka ampifandraisin’ny teny hoe ‘hafa,’ mitohy hatrany amin’ity Anjely Fahatelo ao amin’ny Apokalypsy 14, miaraka amin’ny hafany. Koa toy izao:”

«Ary indro, hitako sady reko ny anjely iray.» Apokalypsy 8:13.

“Ary hitako ny anjely mahery iray hafa.’ Apokalypsy 10:1.

“Ary hitako ny anjely iray hafa.’ Apokalypsy 14:6.

«Ary nanaraka anankiray hafa koa, dia anjely.» Andininy 8.

“‘Ary nanaraka azy ireo ny anjely fahatelo.’ Andininy 9.

“Angamba ity kisary tsotra manaraka ity dia hanampy amin’ny fanazavana mazava ny fifandraisana misy eo amin’ily anjely izay manambara ny Loza telo amin’ireo Trompetra fito, dia ireo telo farany, sy ny Hafatry ny Anjely Fahatelo ao amin’ny Apokalypsy 14:

“Ny Trompetra Voalohany Apokalypsy 8:7”

“Anjomara faharoa Apokalypsy 8:8”

“Famantarana Trompetra faha-3 Apokalypsy 8:10”

“Ny Trompetra faha-4 Apokalypsy 8:12 ‘Anjely iray’—Loza, loza, loza. Apokalypsy 8:13.

“Anjomara fahadimy Apokalypsy 9:1–11 / Loza voalohany”

“Trumpeta faha-6 Apokalypsy 9:13 hatramin’ny 11:13 Loza faharoa ‘Anjely mahery iray hafa.’ Apokalypsy 10:1”

“Apokalypsy 11:13–19 Ny Trompetra faha-7 Loza fahatelo ‘Anjely iray hafa. Apokalypsy 14:6

“‘Nisy iray hafa nanaraka.’ Apokalypsy 14:6”

“‘Nanaraka azy ireo ny anjely fahatelo.’ Apokalypsy 14:9.

“Ny hevitr’izany rehetra izany dia azo jerena mazava sy amin’ny fahafenoany kokoa ankehitriny amin’ny fandinihana izay tena maha-izy azy ny Hafatry ny Anjely Fahatelo: Raha jerena amin’ny endriny mazava, ny fitenenana hoe ‘ny Anjely Fahatelo’ dia manondro miharihary ilay anjely fahatelo ao anatin’ny andiana anjely telo. Araka ny efa naseho rahateo, io andiana anjely telo io, samy mitondra hafatra avy, dia hita ao amin’ny toko fahefatra ambin’ny folo amin’ny Apokalypsy, andininy 6–12. Ny hafatr’ireo anjely telo ireo dia mifangaro sy miafara ao amin’ily fahatelo, izay tsy mitsahatra manako mandra-pahamasaky ny vokatra amin’ny tany sy hampiomana azy ho amin’ny fihavian’ny Tompo hijinja izany.”

Ny Hafatry ny Anjely Fahatelo mihitsy, araka ny anambara azy amin’ny tenin’ily Anjely Fahatelo, dia toy izao manaraka izao: “Ary nisy anjely fahatelo nanaraka azy roa lahy ka niteny tamin’ny feo mahery hoe: Raha misy olona miankohoka eo anatrehan’ny bibidia sy ny sariny ka mandray ny marika eo amin’ny handriny, na eo amin’ny tanany, dia izy koa no hisotro ny divain’ny fahatezeran’Andriamanitra, izay naidina tsy misy fangaro ao amin’ny kapoaky ny fahavinirany; ary hampijalina amin’ny afo sy solifara eo anatrehan’ny anjely masina sy eo anatrehan’ny Zanak’ondry izy; ary ny setroky ny fijaliany dia hiakatra mandrakizay doria; ary tsy manam-pitsaharana na andro na alina izay miankohoka eo anatrehan’ny bibidia sy ny sariny, ary na zovy na zovy mandray ny mariky ny anarany. Indro ny faharetan’ny olona masina; indro ireo izay mitandrana ny didin’Andriamanitra sy ny finoana an’i Jesosy.”

“Ity no Hafatry ny Anjely Fahatelo araka izay ijoroany, voasaraka amin’ireo roa hafa. Kanefa, raha ny marina, dia tsy azo heverina ho misaraka izy; ary tsy azo atao hijoro mitokana ho toy

ny hafatra tokana, misaraka, ho an'izao tontolo izao; satria ny teny voalohany indrindra milaza azy dia hoe: 'Ny Anjely Fahatelo nanaraka AZY IREO.' Koa amin'ny alalan'ny teny voalohany indrindra ao amin'ilay hafatra ihany dia tarihina isika tsy amin'ilay iray monja, fa amin'ireo roa izay nialoha azy koa. Ary ny teny grika nadika hoe 'nanaraka' dia tsy midika fanarahana misaraka, na fanarahana fotsiny ihany, fa 'manaraka miaraka amin,' tahaka ny an'ny miaramila manaraka ny kapiteniny, na ny mpanompo manaraka ny tompony; koa dia hoe, 'manaraka olona iray ao anatin'ny zavatra iray; mamela ny tena hotarihin'ny hafa.' Raha ampiharina amin'ny zavatra, dia midika fanarahana vokatry ny teo aloha izany; fanarahana 'ho vokatry ny zavatra iray izay efa nialoha.' Koa araka izany, raha ny amin'ny olona, ny Anjely Fahatelo dia manaraka miaraka amin'ireo roa izay nialoha azy; ary ny hafany, amin'ny maha-zavatra azy, dia manaraka ho vokatry, na vokatry ny, ireo izay efa lasa teo aloha.

“Fa ny amin'ilay Faharoa kosa dia voasoratra ihany koa hoe: 'Ary nisy anjely iray hafa nanaraka.' Tahaka ny fanarahan'ilay Anjely Fahatelo ilay Faharoa, dia toy izany koa no fanarahan'ilay Anjely Faharoa ilay Voalohany. Ary ny amin'ilay Voalohany dia voasoratra hoe: 'Ary nahita anjely iray hafa nanidina aho,' sns. Ity no voalohany ao amin'ity andiana telo ity. Misy iray hafa manaraka azy; ary ilay Anjely Fahatelo dia manaraka azy ireo. Misy fifandimbiasana araka ny filaharan'ny fiakaran'izy ireo; nefa, rehefa samy efa nitsangana nifandimby izy telo, dia miara-mandroso toy ny iray izy. Ilay Voalohany dia mampaneno ny hafany; ilay Faharoa manaraka ka miray amin'ilay Voalohany; ilay Fahatelo manaraka azy ireo ka miray amin'izy ireo; ka rehefa tafaray izy telo, ary miara-mandroso amin'ny heriny miray, dia mamorona hafatra mahery, avo telo heny, am-bava mafy izy ireo. Ireo rehetra ireo no ilaina mba hahatonga ny Hafatry ny Anjely Fahatelo ho feno; ary ny Hafatry ny Anjely Fahatelo dia tsy azo ambara marina raha tsy ambara miaraka amin'izany avokoa izy rehetra.”

“Inona ary ny hafatra telo sosona amin'ny fizarany avy?—Indro ny Voalohany: 'Ary hitako anjely iray hafa nanidina teo afovoan'ny lanitra, nanana ny filazantsara mandrakizay hotorina amin'izay monina ambonin'ny tany, sy amin'ny firenena rehetra, sy ny fokon-pirenena, sy ny samy hafa fiteny, ary ny vahoaka rehetra, nanao tamin'ny feo mahery hoe: Matahora an'Andriamanitra, ka omeo voninahitra Izy; fa tonga ny andro fitsarany; ary miankohofa eo anatrehan'Ilay nanao ny lanitra sy ny tany sy ny ranomasina ary ny loharanon-drano.”

“Ity no Fahatelo: 'Ary nisy anjely hafa koa nanaraka ka nanao hoe: Rava, rava Babylona, ilay tanàna lehibe, satria nampisotro ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany izy.”

“Ary indro ny Fahatelo: 'Ary nisy Anjely fahatelo nanaraka azy ireo ka niteny tamin'ny feo mahery hoe: Raha misy olona miankohoka amin'ny bibidia sy ny sariny ka mandray ny mariny eo amin'ny handriny na eo amin'ny tanany, dia hisotro ny divain'ny fahatezeran'Andriamanitra koa izy, izay naidina tsy misy fangaro ao amin'ny kapoakan'ny fahavinirany; ary hampijalina amin'ny afo sy solifara izy eo anatrehan'ny anjely masina sy eo anatrehan'ny Zanak'ondry; ary ny setroky ny fampijaliana azy ireo dia miakatra mandrakizay doria; ary tsy manana fitsaharana na andro na alina izay miankohoka amin'ny Bibidia sy ny sariny, ary na zovy na zovy mandray ny mariky ny anarany. Indro ny faharetan'ny olona masina; eto no misy izay mitandrina ny didin'Andriamanitra sy ny finoana an'i Jesosy.”

Ny fijerena kely ny voambolana ampiasaina amin'ny tsirairay amin'ireo hafatra ireo dia hampiseho fa ao anatin'ilay teny grika nadika hoe "nanaraka" no misy ilay hevitra, izay midika hoe "manaraka noho ny vokatry ny zavatra iray." Ny Voalohany dia mitondra ny filazantsara mandrakizay, hotorina amin'ny voary rehetra, miantso ny olona rehetra hatahotra an'Andriamanitra sy hanome voninahitra Azy ary hiankohoka eo anatrehan'Azy; satria tonga ny ora fitsarany. Ny fandavana io hafatra io dia miteraka toe-javatra iray izay, amin'ny maha-vokatry ny fandavana izany, no fariparitana amin'ny tenin'ilay Anjely Faharoa, izay manaraka. Ary noho ny fandavana ny Hafatra Voalohany; ary noho ny vokatry izany fandavana izany, araka ny ambaran'ny Faharoa; dia misy toe-javatra iray mipoitra, ho vokatra fanampiny, izay mitaky ny hanarahan'ilay Anjely Fahatelo azy ireo, mitory amin'ny feo mahery ny fampitandremany mahatsiravina manohitra ireo faharatsiana mahatsiravina izay nateraky ny vokatra indroa heny avy amin'ny fandavana ny Hafatra Voalohany.

"Ary mazava fa mifangaro amin'ny an'ny Voalohany ny feo sy ny asan'ny Anjely Fahatelo, araka ny teny famaranany hoe: 'Indro ireo izay mitandrana ny didin'Andriamanitra sy ny finoan'i Jesosy;' satria izany no tanjona mandrakariva amin'ny fitoriana ny filazantsara mandrakizay. Izany no votoatin'ny fahatahorana an'Andriamanitra sy ny fanomezam-boninahitra Azy, ary ny fiankohofana amin' 'Ilay nanao ny lanitra sy ny tany sy ny ranomasina ary ny loharanon-drano.' Ny fitandremana ny didin'Andriamanitra sy ny finoan'i Jesosy no hany zavatra hahafahan'ny fanahy rehetra haharitra amin'ny ora fitsarany, izay ambaran'ny anjely voalohany fa 'tonga.'"

"Avy hatrany aorian'ny teny famaranan'ny Anjely Fahatelo dia 're ny feo avy tany an-danitra nanao tamiko hoe: Soraty: Sambatra ny maty izay maty ao amin'ny Tompo hatramin'izao'—manomboka amin'izao fotoana izao. Apokalypsy 14:13. Ary avy hatrany aorian'izany dia izao teny izao: 'Ary nijery aho, ka, indro, nisy rahona fotsy, ary teo ambonin'ny rahona nisy anankiray nipetraka tahaka ny Zanak'olona, nitondra satroboninahitra volamena teo amin'ny lohany, ary nisy fijinjana maranitra teny an-tanany. Ary nisy anjely iray hafa nivoaka avy tao amin'ny tempoly, niantso tamin'ny feo mahery tamin'ilay nipetraka teo ambonin'ny rahona hoe: Alefaso ny fijinjànao, ka mijinja; fa tonga ny fotoana hihavianao hijinja; satria masaka ny vokatry ny tany. Ary ilay nipetraka teo ambonin'ny rahona dia nandefa ny fijinjàny ho amin'ny tany; dia voajinja ny tany.' Apokalypsy 14:14–16. Ary 'ny fijinjana dia ny faran'izao tontolo izao.' Matio 13:39."

"Indray: ny Anjely Fahatelo dia mampitandrana manokana ny olona rehetra tsy hiankohoka amin'ilay bibidia sy ny sariny, na inona na inona ireo; ary, avy amin'ny Apokalypsy 19:11–21, dia hitantsika fa ilay bibidia sy ny sariny dia mbola 'velona' amin'ny fotoana ihavian'ny Tompo eo amin'ny rahon'ny lanitra, ary izy 'roa tonta' dia samy ringana amin'ny famirapiratan'ny fihaviany.

"Ireo zava-misy ireo dia mampiseho fa ny Hafatry ny Anjely Fahatelo dia hafatra mahery, sosona telo, avo feo, izay mivoaka ho any amin'ny firenena sy ny foko-pirenena sy ny samy fiteny ary ny vahoaka rehetra, mialoha indrindra ny fiavian'ny Tompo fanindroany; ary izay mampamasaka ny vokatra eto an-tany sy manomana vahoaka voaomana ho an'ny Tompo, tahaka ny hafatr'i Jaona Mpanao Batisa izay nanomana ny lalana ho amin'ny fiavian'ny

Tompo voalohany. Ary noho izany dia izy no hafatra farany, famaranana, avy amin'Andriamanitra ho an'izao tontolo izao.

“Ary ankehitriny, rehefa manana toy izany fahatakarana ny amin'izay tena maha-izy azy ny Hafatry ny Anjely Fahatelo isika, dia azo fantarina mazava kokoa amin'ny fandinihana ny Fotoan'ny Hafatry ny Anjely Fahatelo ny fifandraisan'izany hafatra izany amin'ireo firenena lehibe amin'izao andro izao.” A. T. Jones, *The Great Nations of Today*, 114.